

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Zaburzenia mowy w chorobach otępiennych i psychicznych (Wykład), PG_00150751						
Kierunek studiów	Logopedia (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2030/2031		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	5		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	10		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	praktyczny		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Logopedii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Klaudia Kluj-Kozłowska				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		2.0		28.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z postaciami nefizjologicznego starzenia się powikłanego chorobami neurodegeneracyjnymi i głównym objawem części z nich w postaci otępienia, w sposób szczególny związanego z mechanizmem postępującego rozpadu umiejętności komunikowania się słownego. Omówienie zaburzeń komunikacji u pacjentów z chorobą Alzheimera i Parkinsona. Scharakteryzowanie zaburzeń w porozumieniawaniu się notowane u pacjentów z chorobami psychicznymi (schizofazja, mutyzm).						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[LOGJ5_K01] Jest gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy językoznawczej (w tym logopedycznej) i jej modyfikowania i uzupełniania oraz doskonalenia umiejętności zawodowych; jest gotowy do formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą terapeutyczną.	Student stara się na bieżąco śledzić literaturę przedmiotu, dotyczącą zaburzeń komunikacji notowanych u pacjentów z chorobami otępiennymi i psychicznymi	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[LOGJ5_W02] Zna i rozumie metodologię badań naukowych stosowanych w dziedzinach nauk humanistycznych i nauk społecznych, główne tendencje rozwojowe i fundamentalne dylematy językoznawstwa oraz logopedii, a także teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi w zakresie ich badania i zastosowania do rozwiązywania problemów społecznych.	zna i rozumie główne tendencje rozwojowe językoznawstwa oraz logopedii, a także klasyfikacje zaburzeń komunikacji, uwzględniające zaburzenia notowane u pacjentów z chorobami otępiennymi i psychicznymi	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[LOGJ5_U04] Potrafi samodzielnie zdiagnozować zaburzenia rozwoju mowy, problemy językowe, zaburzenia mowy, zaburzenia czytania i pisanie oraz trudności w przyjmowaniu pokarmu, wskazać ich etiologię oraz zaprogramować działania profilaktyczne i terapię logopedyczną odpowiednio do danego zaburzenia, także w przypadku skomplikowanych zaburzeń medycznych, w tym neurologicznych.	potrafi zaplanować i przeprowadzić diagnozę pacjenta z podejrzeniem zaburzeń psychicznych bądź otępiennych, zaprogramować jego terapię i podjąć działania profilaktyczne.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[LOGJ5_U03] Posiada umiejętność interpretowania, analizowania przyczyn i przebiegu procesów oraz zjawisk językowych i komunikacyjnych, merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań z wykorzystaniem właściwej terminologii z zakresu językoznawstwa, socjolingwistyki i etnolingwistyki oraz nauk medycznych, istotnych w logopedii.	planuje i organizuje pracę samorozwojową z zakresu neurologopedii, potrafi dotrzeć do światowych baz danych specjalistycznej literatury; posiada umiejętność analizowania przyczyn zaburzeń mowy, formułuje wnioski oraz z tworzy syntetyczne podsumowania (	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[LOGJ5_W07] Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o zaburzeniach komunikacji językowej i zaburzeniach pokarmowych o różnej etiologii u osób dorosłych, zasadach ich diagnozowania oraz programowania terapii.	ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o zaburzeniach komunikacji językowej i zaburzeniach pokarmowych notowanych u osób z chorobami otępiennymi i psychicznymi, zna zasady pracy z tą grupą pacjentów	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[LOGJ5_W08] Ma pogłębioną wiedzę o funkcjonowaniu językowym i jego zmianach zachodzących wraz z wiekiem człowieka oraz pogłębioną wiedzę o metodach diagnozowania potrzeb i oceny jakości świadczonych usług logopedycznych pacjentom z różnych grup wiekowych.	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o zmianach zachodzących w komunikacji językowej wraz z wiekiem, szczególnie w grupie osób doświadczających starości powikłanej procesami patologicznymi oraz pogłębioną wiedzę o metodach diagnozowania potrzeb i oceny jakości usług logopedycznych świadczonych pacjentom z chorobami otępiennymi i psychicznymi	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport

Treści przedmiotu	1. Funkcje językowe w fizjologicznym procesie starzenia. 2. Zaburzenia językowe w chorobach neurozwyrodnieniowych i psychicznych - przegląd zagadnień 3. Zaburzenia językowe a zaburzenia mowy w chorobach neurozwyrodnieniowych. 4. Zaburzenia pisma w chorobach otępiennych. 5. Afazja pierwotna postępująca - kryteria diagnostyczne i ich zastosowanie w praktyce klinicznej. 6. Diagnostyka różnicowa wariantu niepełnego i logopenicznego PPA. 7. Diagnostyka różnicowa wariantu semantycznego PPA i choroby Alzheimera. 8. Wykorzystanie algorytmów diagnostycznych w różnicowaniu wariantu PPA. 9. Zaburzenia językowe w schizofazji i mutyzmie. 10. Interwencje terapeutyczne w zaburzeniach mowy w chorobach otępiennych i psychicznych.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	aktywność na zajęciach	51.0%	30.0%
	ocena z zaliczenia	51.0%	70.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	wykorzystywana podczas zajęć Gorno-Tempini ML, Hillis AE, Weintraub S, et al. Classification of primary progressive aphasia and its variants. Neurology. 2011;76(11):1006- 1014. Leyton CE, Villemagne VL, Savage S, et al. Subtypes of progressive aphasia: application of the International Consensus Criteria and validation using amyloid imaging. Brain. 2011;134(Pt 10):3030-3043. Savage S, Hsieh S, Leslie F, Foxe D, Piguet O, Hodges JR. Distinguishing subtypes in primary progressive aphasia: application of the Sydney language battery. Dement Geriatr Cogn Disord. 2013;35(3-4):208-218. Sitek EJ, Barczak A, Narożańska E, Harciarek M, Brockhuis B, Dubaniewicz-Wybieralska M, Sławek J. Afazja pierwotna postępująca - zastosowanie nowych kryteriów diagnostycznych w praktyce klinicznej. Polski Przegląd Neurologiczny 2014; 10(1): 23-33. Sitek EJ, Kluj-Kozłowska K, Narożańska E. Nietypowe zaburzenia mowy i pisma jako wczesna manifestacja choroby neurozwyrodnieniowej. Neurologia po dyplomie Tłokiński W.(1990): Mowa ludzi u schyłku życia. Warszawa: PWN. A.2. studiowana samodzielnie przez studenta Domagała A., Sitek E. Choroba Alzheimera Zaburzenia komunikacji językowej. Gdańsk, Wyd. Harmonia Universalis, 2018. Harciarek M, Sitek EJ, Kertesz A. The patterns of progression in primary progressive aphasia - implications for assessment and management. Aphasiology 2014; 28 (8-9): 964- 980. Kluj-Kozłowska K, Sitek EJ. Zaburzenia mowy u osób w starszym wieku - zmiany fizjologiczne czy zwiastun choroby neurozwyrodnieniowej? Medycyna po dyplomie. Zeszyt Edukacyjny. Geriatria cz. 3; 2016; 2(66): 47-52. Landin-Romero R, Tan R, Hodges JR, Kumfor F. An update on semantic dementia: genetics, imaging, and pathology. Alzheimers Res Ther. 2016;8(1):52. Sitek E.J., Kluj-Kozłowska K., Barczak A., Harciarek M. Afazja pierwotna postępująca - diagnostyka różnicowa i terapia. w: Gerontologopedia [red.] Tłokiński W., Milewski S., Kaczorowska-Bray K, Wyd. Harmonia Universalis, Gdańsk, 2018. s. 488-522. Sitek EJ, Kluj-Kozłowska K. Dyzartria i apraksja mowy w chorobach neurozwyrodnieniowych - przegląd zagadnień. w: Gerontologopedia [red.] Tłokiński W., Milewski S., Kaczorowska-Bray K, Wyd. Harmonia Universalis, Gdańsk, 2018. s. 523-555. Sitek EJ, Kluj-Kozłowska K., Barczak A. Zaburzenia funkcji językowych w atypowych zespołach parkinsonowskich. w: Gerontologopedia. [red.] Tłokiński W., Milewski S., Kaczorowska-Bray K, Wyd. Harmonia Universalis, Gdańsk, 2018. s. 556-572	
	Uzupełniająca lista lektur	Gabryelewicz T. (2011): Nowe kliniczne kryteria rozpoznawania łagodnych zaburzeń poznawczych i otępienia spowodowanego chorobą Alzheimera. Neurologia po Dyplomie, T.6, nr 6.	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania			
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.